

מספר פנימי: 2005580-2652
נספח מס' מ-1058/א'

הצעת חוק האזרחות (תיקון מס' 13), התשע"ז–2017

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום ו' בתמוז התשע"ו (12 ביולי 2016), והועברה לוועדת הפנים והגנת הסביבה.

הצעת החוק מוגשת – בצירוף הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה השלישית ביום י"ט בשבט התשע"ז (15 בפברואר 2017).

להצעת החוק הוגשו בקשות רשות דיבור.

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי: 2005580-2652
נספח מס' מ-1058/א'

חוק האזרחות (תיקון מס' 13), התשע"ז-2017

תיקון סעיף 11 1. בחוק האזרחות, התשי"ב-1952¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 11 –

(1) בסעיף קטן (ב)(2) –

(א) ברישה, במקום "בית המשפט" יבוא "שר הפנים".

(ב) בפסקת משנה (א), במקום "בארגון טרור כהגדרתו" יבוא "בארגון טרור או בארגון טרור מוכרז כהגדרתם";

(ג) בפסקת משנה (ג), בסופה יבוא "לעניין זה, חזקה כי מי שיושב דרך קבע במדינה או בשטח המנויים בתוספת, רכש אזרחות או זכות לישיבת קבע במדינה או בשטח כאמור";

(2) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) (1) בהליכים המתנהלים לפני בית המשפט לפי סעיף זה יתקיים הדיון בנוכחות האזרח שעניינו נדון, אלא אם כן נמסרה לו הזמנה לדיון בהתאם להוראות שקבע שר המשפטים, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, והוא לא התייצב במועד שנקבע, ובית המשפט סבר שלא יהיה בקיום הדיון שלא בנוכחותו משום עיוות דין.

(2) על אף האמור בפסקה (1), רשאי בית המשפט, לבקשת שר הפנים, להורות שהדיון יתקיים שלא בנוכחות האזרח שעניינו נדון, אם לא ניתן לאתרו או למסור לו הזמנה כאמור בפסקה (1), ובלבד שבוצע תחליף המצאה לפי הוראות שקבע שר המשפטים, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 146; התשע"ו, עמ' 925.

(3) היה האזרח כאמור בפסקה (2) מחוץ לישראל, רשאי בית המשפט להורות, לבקשתו, על השתתפותו בדיון בפני בית המשפט באמצעות היוועדות חזותית שתקיים באחת מנציגויות ישראל בחוץ לארץ שבה ניתן לבצע היוועדות חזותית; לעניין זה, "היוועדות חזותית" – תקשורת בין שני מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת.

(4) הורה בית המשפט לפי פסקה (2), כי הדיון בבקשה יתקיים שלא בנוכחות האזרח שעניינו נדון, ימנה עורך דין לפי חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972², לשם ייצוג האינטרסים והזכויות של האזרח בהליך, אלא אם כן סבר בית המשפט שלא יהיה באי-מינוי עורך דין כאמור משום עיוות דין; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מזכותו של האזרח שעניינו נדון למנות עורך דין שייצג אותו בדיון בבקשה.

(5) לעניין חוק זה יראו דיון שבו השתתף אדם באמצעות היוועדות חזותית כהגדרתה בפסקה (3) כדיון שנערך בנוכחותו.

(1ד) (1) הוגשה בקשה לפי סעיף קטן (ב)(2), לבטל את אזרחותו של אדם היושב דרך קבע מחוץ לישראל, רשאי בית המשפט להורות, לבקשת שר הפנים, כי לא יותר לאותו אדם להיכנס לישראל, אם השתכנע כי יש בכניסתו לישראל סכנה ממשית לביטחון המדינה או לשלום הציבור ואין דרך אחרת למנוע את הסכנה; ואולם לא יורה בית המשפט כאמור אם סבר כי שיקולי עשיית צדק גוברים על הסכנה הנשקפת מכניסתו של האדם לישראל; הורה בית המשפט כאמור יקיים את הדיון שלא בנוכחות האזרח, אולם אין בכך כדי לגרוע מזכותו של האזרח שעניינו נדון למנות עורך דין שייצג אותו בדיון בבקשה.

(2) הוראה לפי פסקה (1) תהא לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים או עד למתן הכרעה בבקשה לביטול האזרחות, לפי המוקדם, אולם רשאי בית המשפט, לבקשת שר הפנים ובהתקיים התנאים האמורים באותה פסקה, להאריך את התקופה האמורה לתקופה אחת או יותר, שלא יעלו במצטבר על שלושה חודשים.

² ס"ח התשל"ב, עמ' 95.

(2ד) הודיע שר הפנים לבית המשפט כי הוא שוקל להגיש בקשה לפי סעיף קטן (ב)(2) לביטול אזרחותו של אדם היושב דרך קבע מחוץ לישראל, ויש בכניסתו לישראל סכנה ממשית לביטחון המדינה או לשלום הציבור, רשאי בית המשפט, לבקשת שר הפנים, להורות כי לא יותר לאותו אדם להיכנס לישראל עד להגשת הבקשה לביטול האזרחות, אם אין דרך אחרת למנוע את הסכנה, ובלבד שהבקשה לביטול האזרחות תוגש בתוך 15 ימים מיום מסירת הודעת שר הפנים כאמור; בית המשפט רשאי, לבקשת שר הפנים, להאריך את המועד האמור.

(3ד) (1) ביטל בית המשפט את אזרחותו של אדם שלא בנוכחותו ושלא בנוכחות עורך דין שהאדם מינה לייצג אותו, כאמור בסעיפים קטנים (ד)(1) או (2) או (ד)1, רשאי האזרח שאזרחותו בוטלה (להלן – המבקש) לבקש את ביטול החלטת בית המשפט בתוך 45 ימים מיום שנודע לו עליה (להלן – בקשה לביטול).

(2) בית המשפט רשאי לדחות על הסף בקשה לביטול, על פי הבקשה בלבד או לאחר שקיבל תגובה משר הפנים, אם ראה כי בנסיבות העניין היה שיהוי בהגשתה.

(3) הדיון בבקשה לביטול שלא נדחתה על הסף, יתקיים במעמד הצדדים, אולם יחולו לעניין זה הוראות סעיף קטן (ד)1;”

(3) בסעיף קטן (ה), בכל מקום, במקום "המדינה או ביחסי החוץ שלה" יבוא "המדינה, ביחסי החוץ שלה או בעניין ציבורי חשוב";

(4) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ו) על אף האמור בכל דין, בית המשפט הן בביטול אזרחותו של אדם יהיה מוסמך לדון בהוראת שר הפנים לעניין אותו אדם שניתנה לפי סעיף קטן (ב)(2) או סעיף 11א(א)."

תיקון סעיף 11א 2. בסעיף 11א(א) לחוק העיקרי, במקום "כפי שיורה בית המשפט" יבוא "כפי שיורה שר הפנים".

נוסח לא סופי

3. תיקון חוק הסיוע המשפטי

בחוק הסיוע המשפטי, התשל"ב-1972,³ בתוספת, בסופה יבוא :

"10. לאזרח שהוגשה בקשה לביטול אזרחותו לפי סעיף 11(ב)(2) לחוק האזרחות, התשי"ב-1952,⁴ ובית המשפט קבע כי הדיון ייערך שלא בנוכחותו כאמור בסעיף 11(ד)(4) לאותו חוק, בכל הנוגע לייצוג בעניין בקשה לביטול אזרחות כאמור, וסעיפים 3 ו-4 לא יחולו."

4. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים

בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התשי"ס-2000,⁵ בתוספת הראשונה, בפרט 12(2), במקום "סעיף 7" יבוא "סעיפים 7 ו-11(א)".

³ ס"ח התשל"ב, עמ' 95; התשע"ו, עמ' 832.
⁴ ס"ח התשי"ב, עמ' 146.
⁵ ס"ח התשי"ס, עמ' 190; התשע"ז, עמ' 271.

נספח מס' מ-1058/א'

הסתייגויות ובקשות רשות דיבור

להצעת חוק האזרחות (תיקון מס' 13), התשע"ז-2017

* הערה: אם תתקבל הסתייגות המצריכה זאת, ימוספרו יתר הוראות החוק ויתוקנו ההפניות אליהן בהתאם.

הסתייגויות

לסעיף 1

חברי הכנסת תמר זנדברג, זהבה גלאון, אילן גילאון, עיסאווי פריג' ומיכל רוזין (להלן – קבוצת מרצ)

מציעים:

1. בסעיף קטן (ד)(1) המוצע, אחרי "במועד שנקבע" יבוא "וניתנה לו אפשרות נוספת להתייצב במועד שתואם עמו", ובסופו יבוא "או פגיעה בזכותו החוקתית לאזרחות".
2. בסעיף קטן (ד)(1) המוצע, אחרי "לשלום הציבור" יבוא "במקרים חריגים בלבד ובהתבסס על שיקולים הקשורים למניעת פגיעה במצבו של האדם, בזכויותיו הבסיסיות, במצבו הכלכלי ובמשפחתו ובמצבה הכלכלי".
3. בסעיף קטן (ד)(1) המוצע, אחרי פסקה (1) יבוא:
"1א) לא יורה בית המשפט כאמור בפסקה (1) אלא לאחר שניתנה לאדם האפשרות להיכנס פעם אחת לישראל או אם הוא חולה, מי מבני משפחתו המתגוררים בארץ חולה או משפחתו מתגוררת בישראל;"
4. בסעיף קטן (ד)(2)(3) המוצע, המילים "על הסף" והמילים "או לאחר שקיבל תגובה משר הפנים" – יימחקו.
5. בסעיף קטן (ד)(3)(3) המוצע, המילים "על הסף" – יימחקו ובסופו יבוא "במקרים חריגים בלבד ובהתבסס על שיקולים הקשורים למניעת פגיעה במצבו של האדם, בזכויותיו הבסיסיות, במצבו הכלכלי ובמשפחתו ובמצבה הכלכלי".

לסעיפים 2 עד 4

אין הסתייגויות

בקשות רשות דיבור

חברי הכנסת יצחק הרצוג, ציפי לבני, שלי יחימוביץ', סתיו שפיר, איציק שמולי, עמר בר-לב, יחיאל חיליק בר, עמיר פרץ, מרב מיכאלי, איתן כבל, מנואל טרכטנברג, אראל מרגלית, מיקי רוזנטל, רויטל

סויד, יואל חסון, זוהיר בהלול, איתן ברושי, מיכל בירן, נחמן שי, קסניה סבטלובה, איילת נחמיאס
ורבין, יוסי יונה, איל בן ראובן, יעל כהן-פארן, איימן עודה, מסעוד גנאים, גימאל זחאלקה, אחמד טיבי,
עאידה תומא סלימאן, עבד אל חכים חאגי יחיא, חנין זועבי, דב חנין, טלב אבו עראר, יוסף ג'בארין,
אוסאמה סעדי, עבדאללה אבו מערוף, נורית קורן

נוסח להג' סופי